

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap
A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
— előfizetési díjak köldendők: —
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATOR.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Felöltszerkesztő és kiadó:
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő:
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár: —
Egész évre K. S. —
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 fillőrt kapható
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOSAL.

Rákóczi sirjánál.

Gyönyörű gondolat volt, akárki agyában is fogant meg az eszme, hogy a magyar gazdaggyűlés e hó 18-án Kassán tartassék meg, ott ahol Rákóczi hamvai önzetlenségre és forró hazaszeretetre intik a tanácskozókat. A tanácskozási helyétől néhány lépésnyire nyugosznak s most már igazán utolsó nyugvóhelyükön annak a nagy embernek csontjai, kinek neve a magyar szabadság fogalmával összeolvadt, ki csaknem az összes hét német választó-fejedelmével fölérté vagyont dobott el magától azért mert „fölhallatszott az égre sanyargatott nép jajgatása” s ő nem tudta bedugni a fülét, hogy ne hallja meg. A fejedelem, a Nagyúr, ki a király után az első volt Szent István birodalmában, az elnyomott szegénységért, melyhez pedig egyénileg igazán kevés köze volt, emelt fegyvert, a föld sanyargatott népének sorsa javítására s nem azért, hogy „magának privátumot kívánt volna.” Midőn a vereckei szoroson átlépve, hazának fölszabadítására megindítja eleinte oly sok diadallal koszorúzott hadjáratát, hiába intézi kiáltványait a magyar nemességhez, hogy keljen föl, mert soha jobb alkalom nem kínálkozik a hazának az idegen iga alul fölszabadítására, mint most, — a nemesség nem hallgat a fejedelem szavára s nyuzza tovább jobbágyait, — lengyel módra. Paraszt-

lázongások előzik meg Rákóczi bejövetelét, a föld népe csatlakozik csak a szabadítóhoz. A szegény felvidéki ruthénség, az amelyik igazán életét és vérét áldozta Rákócziért és a magyar szabadságért, azért hívjuk hálából azt most is „Rákóczi nép”-nek.

A nagy fejedelem emlékirataiból, melyek ajánlása az *Utókornak* szól, tisztán látjuk minden tényeknek indokát. Az ő célja a *Magyar föld fölszabadítása* volt, ugyanaz a nagy eszme, melyet majdnem kétszáz év mulva gróf *Károlyi Sándor*, Rákóczi tábornokának egyenes utódja tűzött ki programul a gönci pontokban. Tenorja e pontoknak ama röpké szóvá lett követelés, mely körül annyi tinta folyt el ádáz tollhareokban, hogy „*Magyarország a magyaroké legyen.*” Ez volt Károlyi Sándor gönci levélinek második pontja s ez volt Rákóczi egész hadjáratának célja. „Nem félek” — így ír Rákóczi emlékiratában „őszintén kinyilatkoztatni előtted, óh örök Igazság! hogy egyedül a szabadság szerezete és a vágy hazámat fölmenteni az idegen járom alól, volt célja minden tettemnek. Nem vezérlett bosszuvágy, nem a korona, vagy fejedelemségre törekvő nagyragyás, sem hatalmi ösztön, hanem egyedül azon hivatásos dicsőség: eleget tenni *Hazám iránti kötelességemnek.*”

Két század évnek vérzivatarjai sok mindent adtak e ponthoz a

gyakorlati megvalósítás eszközei gyanánt, — a főkövetelés azonos maradt. A szabadság és az idegen járom aluli fölmentés, — e két követelés foglaltatik a gönci pontokban is. A nyomorult jobbágy, mint a fejedelem emlékirataiban olvasható, csak a lelkét tekintheté saját tulajdonának, egybe mindene elnyomóié volt. A legelkeltebb uszora folyt akkor a nyomorult nép kizsákmányolására. A gönci pontok elseje így szól: „Kivánjuk az uszoratörvény revízióját. Az uszora legyen tilos, ha pénzben vagy terményekben, állatban és egyéb áruban folyik és hivatalból üldöztessek.”

Rákóczi korában az indigénak zsákmányoltatták ki az országot, a kevés fölhajtható pénz külföldre vándorolt olyanok által történő elpazaroltatásra, kik sohasem látták az országot, csak jövedelmeit huzzták. A gönci pontok másodikában e követelés is foglaltatik: „Az itt-birtokos nem-magyar honpolgárok adója tetemesen emeltessek föl. Azoknak a birtokosoknak adója pedig, kik Magyarországon nem is laknak, még sokkal nagyobb mértékben emelendő föl.”

Rákóczi korában, mint föntebb érintettük is, a földmivelő nem volt a föld haszna. Hisz a lelke sem volt az övé, nemhogy a föld haszna az övé lett volna. A nálunk még mindig meglevő visszásság megszüntetését célozza a gönci pontok harmadika, melynek beve-

Az országhírű

Meinl pörkölt kávé keverékek

lerakata Kertész fűszer kereskedésében Léván.

zetése így szól: „Kivánnunk kell a földművelési és ipari termelő-nyek oly árképződését, mely mellett a természet jutalmazó.” A termelő tehát ne csak az államra keressen, de fáradozásának jutalmát is lássa. Mily eszközökkel, azt a kor követelményei mondják meg s ezek vannak a további pontokban részletezve.

„Követeljük a létminimum adómentességét!” — mondotta továbbá a gönczi pontok hetediké. Ez a követelés akkor ismeretlen volt még egész Európában, mert csak jóval később fejlődik az angol „homestead fogalma ki. De hát ha Rákóczi egész mozgalmának egyik lényegi része a pórság állapotának javítása, nem benne lett volna ebben az is, hogy a megélhetésre okvetlenül szükséges birtokra se az udvari kamara perceptorai, se a megyei „domestica cassa” hiénái ne tehessék rá karmait. De mikor jutunk el odáig, ahol már más művelt nemzetek állanak a kisemberek és a munkásság védelmében!

A nyári tűzveszedelmek.

A nyári hőségnek, amelybe az idén ugyszólván minden átmenet nélkül hirtelen belecsöppentünk, rendes kísérője a szapora tűzveszedelem, mely leginkább a falvakban órási pusztításokat okoz a nemzet vagyonában. A gyufával játszó gyerekek vagy egy pipázó munkás gondatlansága

folytán, sajnos, elég gyakran meggyulad egy kazal szalma vagy miegyébb gyúlékonyabb anyag, amitől aztán nemcsak egész utcasorok, nemcsak az egész esztendő munkájának jól megérdemelt gyümölcse, hanem gyakran egész falvak is legének s dolusbotra jut a nép, mert köztudomásu dolog az, hogy a magyar nép még nem tudja eléggé méltányolni a biztosítás előnyét.

Eppen erre való tekintettel kellene megcsinálni a kötelező hatósági tűzkárbiztosítást, melynek díjait közadók módjára nék be s ebből az összegből megfelelő tűzoltóságot lehetne főtartani. Ma úgy áll a dolog, hogy a biztosító társaságok alaposan meggazdagodnak, de a tűzoltóság-rol egészen megfélekednek, pedig egy bizonyos összeget áldozhatnak a tűzoltói intézmények főtartására, mert a tűzoltó testületek a biztosító társaságoknak is hasznára vannak.

Azonban mi most a nyári tűzveszedelmek megelőzéséről akarunk szólni, amennyiben a faluhelyen történő nagyobb tűzeseteknek leginkább hanyagság és a nem-törődőség az oka, mert hol nem áll elegendő víz rendelkezésre, hol nincsen jól begyakorolt tűzoltóság vagy r-szak a fecskendők s éppen akkor, amikor legnagyobb szükség volna rájuk, a legnagyobb veszedelem idején rosszul vagy egyáltalán nem teljesítik feladatukat s a tűz vigan terjed tova. Ha azt akarjuk, hogy a nyári tűzpusztításokról szóló rémkrónikák eltűnjenek az újságokból, a főntebb említett okokat okvetlenül meg kell szüntetni. A forró nyári hónapokban kétszeres gond fordítandó arra, hogy az udvarokban egy vízzel telített nagyobbfajta hordó mindenütt kéznél legyen a létrával és horoggal egyetemben. A fecskendők használhatóságáról is jó ide-ébea meggyőződést szerezni, nem éppen akkor, amidőn azt használni akarják s különösen nem szabad azoknak bíróné asszonyom tyukültető kretrecőzi szolgálai vagy pláne krumpilt raktározni bele, mint abban az egyszeri faluban, ahol vég-

tére is belátták ennek a helyzetnek tart-hatatlan voltát s a képviselőtestület csak úgy adta meg a bírónak az engedélyt ah-hogy, hogy a krumpilt továbbra is a kö-ségi tűzfecskendőben tartsa, ha azt a tűz-keletkezése előtt legalább egy órával ki-szedeti belőle.

Ez az ide csöppentett humor jellemzi a falusi nép fellegását a tűz elleni védeke-zéssel szemben. A falusi nép nevelését a tűzoltásra már az iskolában kellene meg-kezdenni, a mai fapuskás katonásdi játék helyett, így később fegyelmzett, ügyes önkéntes tűzoltókat nyernének a községek.

Mintegy 26—30 esztendővel ezelőtt kez-dődött nálunk Magyarországon a tűzoltósi. Jó 10 esztendeig nem is volt kedveltebb passziója a falvak és városok népének, mint önkéntes tűzoltó egyesületek szerve-zése s azok munkájában való részvétel. Különösen a külsőségekben értünk el ha-talmas eredményeket. A szabóipar csak-nem fellendült a cifrábbnál cifrább tűzoltó uniformisok készítése révén. A féryes uniformisok maig is megmaradtak, sőt élnek és virágzanak a tűzoltó majálisok és tűzoltó-bálok is, ámde sajnos, mind maig hiányzik különösen a falusi népnek tűzoltásra való rendszeres nevelése. Kiakarunk kerülni mindennemű féltreértést. Epen ezért magunk r-éről is nyitlan valjuk, hogy a tűzoltás tekintetében sokkal jobban állunk, mint 2—3 évtizeddel ezelőtt. Vannak városok, falvak is, amelyeknek begyakorlott tűzoltó-sága és használható fecskendője és más egyéb tűzoltó felszerelése van. Ámde vi-szont vannak városok és falvak, ahol tűz-oltóság nincs, vagy ha van is, csak arra való, hogy a tűzveszedelem pillanatában a saját fejvesztettségével még nagyobbra nö-velje a veszedelmet. A tűzveszedelmek megelőzésének a legjobb eszköze tehát a népnek a nevelése. Amig ez irányban nem teszik meg kötelességeiket a nép vezetésére hivatott egyének, addig állandóan retteg-tünk különösen nyár idején a vörös-kakas rémes pusztításaitól. Ha azonban

A lévai szőlőhegyen.

Az égről juniusi nap lizzik,
Az akác, a jászmin megint nyílik.
Szellő szárnyán repül szét illata
A barázdás szőlőhegyoldalra.

Termő évek hangos vidámsága
Itt mintha még fülünkbe csengene,
Régi borok mélytűzű zamata
Mintha még most is szájunkban lenne,
De a pántos hajlokajtó megül
Boros dáridó, — pohár nem csendül.
Hol szikrázó bor szült magyar kedvet,
Sirva vigadtak már holdfény mellett,
Most csak bogár-had zsong hangos nótát,
A ticskők huznak hozzá muzsikát.

Levegőben csak a levél rezzen,
Hajlok tövén széna szárad csendben.
Eresz alatt szőlőprés áll árván,
Buslakodva, az idő mulásán.
Érzi azt már az öreg prés régen:
Kegyeletből áll a hajlokvégen.
Pókok szövegetnek rája fátyolt,
Hogy ne is lássa az új világot . . .

Koperniczky Cornél.

Fővárosi levél.

Sok mindennek elkeresztelték már Bu-dapestet, de talán a halhatatlanság városá-vá csak most, a legutóbbi időben lett Bu-dapest. Örömmel tapasztaljuk ugyanis, hogy szerett fővárosunkban senki és semmi, sem ember, ser. pletyka, sem esemény nem hal meg.

Amire néhány igen érdekes és jellemző példával szolgálhatunk. Így például, hogy a mindenkifőlött népszerű politikan kezdjük a felsorolást, ezt a szegény Lukács Lászlót már jó néhányszor kivégezték, és még mindig teljes épségben és egészségben üli meg a miniszterelnöki bársony székét. Hoz-zá hasonlóan nem tud meghalni a híres nevezetes Déry-Lukács pör sem. Már el-intézték ugyan másodsor is egy itélettel, de felebevezések és semmisségi panaszok garmadája került megint a budapesti kir. Tábla elé, és ha a budapesti kir. Táblának ugy tetszik, megint megsemmisíteti az ité-lelet, és megint megnyújthatja ennek a so-kak szenvedett pörnek az életét.

A halhatatlanok közé tartozik természetesen az Erzsébet királyné szobor-pályázat is. Hányszor döntötték el már ezt a pályá-zatot, és még mindig áll. Nem áll ugyan a szobor, de annál szilárdabban áll a pályá-zat. A szegény művészek minden évben egyszer-kétszer elkészítik a maguk pályá-

tervét, a bíráló bizottság összeül, tanács-kozik, itél, dönt és aztán újra kihirdeti a pályázatot.

A szomoruan hosszú életű és halhatatlan dolgok közé tartozik a Nemzeti színház is. Legalább három éve már, hogy a Nemzeti színháznak, mint olyannak egy radikális intézkedéssel kicsavarták a nyakát és ugyana-zal az intézkedéssel megölték a Népszínházat is, és három év alatt még mindig nem jutott oda a dolog, hogy a szegény Nemzeti színház földi tetemeit el-hantolták volna.

Vannak azután halhatatlan emberek és események természetesen a művészet terén is. Ilyen halhatatlan esemény, például a né-met vendégjáték. Minden évben újra és újra elföldeli az egyetemes sajtó a német vendégjátékot, megtagadván tőle minden jogot és jogcimet, sőt művészetet is, csak azért, mert német. És a német vendégjáték, hála Reinhardtnek, minden évben újra él.

A legnagyobb halhatatlan azonban min-den téren Feld Zsigmond. Az öreg Feld papa és színháza évek óta szenved a leg-szomorubb agóniában és az öregnek mind-dig sikerül friss vért hozni, hacsak egy-két hétre is a színház ereibe.

De vannak azután komoly halhatatlan-jaink is, akik épen azzal lesznek halhatat-lanná, hogy tulajdonképen visszavonulnak az életből. Ilyen halhatatlanná lett most

mindenki tudni fogja és teljesíti a tűz kitése előtt kötelességét, a veszedelem nagyságát jelentékenyen csökkenthetjük. Végül még arra is figyelmeztetjük az érdekelteket, mivel lassan ez is időszéri lesz, hogy aratáskor a vasúti sínek mellé ne rakjanak félkereszteket mert a mozdonyból kipattanó szikra itt nálunk is akárhányszor okozott már tüzet.

HIREK.

— **Fürdőbiztosi megbízás.** Az alispán Vihnye- és Szklénó fürdőben a fürdőbiztosi teendők ellátásával jun. 30-ig Finka Sándor garamszentkereszti főszolgabíró, jul. 1-től 30-ig pedig dr. Krafft Dezső árvaszéki jegyzőt bízta meg.

— **Igazgatóválasztás a munkásbiztosítóban.** A lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága hétfőn tartott ülésén, kilenc pályázó közül, *Tokody István* lévai rk. kántortanítót választotta meg igazgatónak. Leadták 12 szavazatot, ebből 11 szavazat jutott Tokodyra.

— **A léva — nagysurányi vasút.** A vármegye vasutügyi bizottsága f. hó 12-én a vármegye székházában ülést tart, melynek tárgya a léva — nagysurányi h. é. vasút céljaira javaslatba hozandó hozzájárulás lesz.

— **A Tanitók Háza felavatása.** A Barsvármegyei Általános Tanítóegyesület június 14-én avatja föl a József főherceg tanitók házát. Az egyesület e napon d. e. 10 óra körül a városi székház dísztermében rendkívül közgyűlést tart, melyre a vármegye közönségét ez uton is meghívja. A tárgyszorozat ez: 1. Elnöki megnyitó tartja *Mozsáry János* alelnök. 2. Dr. *Ruffly Pál* min. tanácsos előadása a „Patronage” intézmény-

ről. 3. Az új tanterv bírálata. Előadó: *Missik István*, (Ujbánya.) 4. „A magyar nemzeti iskola”. Előadó: *Kántor István*, (Valkház.) 5. A „József főherceg Tanitók Háza” gondnokának választása. 6. A közgyűlés tagjai a „József főherceg Tanitók Háza” ba vonlnak, hol *Végh István* egyesületi elnök felavató beszédet tart. D. u. egy óra körül társasbéd lesz a Vigadó dísztermében, egy teríték ára három korona. Jelentkezéseket legkésőbb június 11-ig *Bányai Ferenc* titkár fogad.

— **Halálozás.** *Huberth Dániel* né született *Nowy Paulina*, gróf Hunyady Kálmán egykori jóságigazgatójának özvegye, hosszas szenvedés után 79-ik életévében meghalt. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint vasárnap ment végbe nagy részvét mellett. *Huberth Vilmos* ügyvéd édesanyját vezette el a megboldogultban. Nyugodjék békében!

— **Meghívó.** A helybeli, főgimn. Segítő Egyesület f. é. június hó. 15-én d. e. 10 óra körül a főgimn. II. oszt. termében közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **A felvidéki miniszteri kirendeltség,** melynek célja a Felvidék népének gazdasági megerősítése, s amely akcióba tudvalóleg most Barmegyét is bele vonták, e héten küldte meg az illetékes testületeknek az évi hitel felhasználására vonatkozó kimutatását. Eszerint a kirendeltség 861 ezer koronát fog az idén a mezőgazdaság fejlesztésére fordítani.

— **Nőegyleteink közös hangversenye.** A három helybeli jótékony nőegyesület, úgy mint a Stefánia árvaházat fenntartó Lévai nőegylet, a Bethlen Katalin keresztény és a Lévai ír. nőegylet elhatározták, hogy június 21-én a Vigadóban jótékonycélu

hangversenyt és táncmulatságot rendeznek együttesen. Nőegyleteinknek ez a karöltése tetsző esemény s bizonyára fényes siker fogja jutalmazni szép törekvésüket is.

— **Vörös kakas.** Felsőgyőrödön Bedus Ferenc istállójában ismeretlen okból tűz támadt, éjszaka lévén, a tüzet csak akkor vették észre, amikor már az egész ház lángban állt. A tűz átcsapott a szomszédos épületekre is, aminek következtében nyolc ház, számos melléképület és sok gazdasági eszköz égett oda. Sajnos, hogy csak csekély rész volt bebiztosítva. Kisebb tűz Barsbessen és Zsitvaujlamban is volt.

— **Évzáró vizsgálatok az ír. nepiskolában.** 1913. június 19-én d. e. 8 óra körül a II. III. IV. és V. osztály hittanvizsgálata, június 22-én d. e. 8 1/2 óra körül az I. osztály, d. u. 3 óra körül a II. osztály vizsgálata, 23-án d. e. 8 óra körül a III. osztály, 24-én d. e. 8 óra körül a IV. és V. osztály évvizsgálata. A vizsgálatokon úgy a szülőket, mint a tanügybarátokat szívesen látja az ír. iskolaszék.

— **Öntözni és söpörni!** A Mártonfi- és Koháry-utcabeli adófizető pártársaink nem tudják elképzelni: kinek mit véhetnek, hogy a városi öntöző lájt nem szerencsétlenül őket becses látogatásával, pedig ezek en a kánikulaszéri napokban várva-várta rá a s hogy nem jött, nyakra főre panaszkodnak nekünk. A panaszt íme, tisztelettel íbő helyre adresszáljuk, azzal a megjegyzéssel, hogy városunknak nincsen több olyan poros utcája mint az említett két utca, ahol egy kocsi robogása vagy egy kis szellő fujdogálása után fulasztó por kerekedik, annál indokoltabb volna ott, ugye bár, a gyakrabbi locsolás is? De ehelyett éppen az ellenkezőjéről panaszkodnak az ott lakók. Ha már a Koháry utcáról van szó, egyet még nem mulasztatunk el megjegyezni s ez arra a nagy piszokra vonatkozik, ami ott rontja a levegőt s undorítja az embereket, az utca innenső torkolatánál. Hirtelenében nem is találunk elég erős kifejezéseket eme állapot elítélésére. *Nyílt utcán a csatorna teleo trágyával, melynek folyása megakadt; az utca gyerekei játszanak, pacsokolnak, fürödnek benne.* Valóban egészséges dolog lehet ez, így már nyugodtan várhatjuk a kolerát és különösen esztétikus látvány! Igazán szégyeljük magunkat, hogy Léván még ma is ilyesmirel kell írnuks s hogy másutt is elolvassák ezt. Hát hol vannak és mit csinálnak az utcasöpörők?

— **Gázol a vonat.** Nagysálló és Alsóvárad között kedden elütött a vonat egy nagysállóí süket öregasszonyt, akit súlyos sérülésével eszméletlen állapotban szállítottak a lévai kórházba. Eddig még nem tért magához, így a hatóság ki sem hallgathatta.

— **Stellina, a velencei halászléany** című pazar színezésű, gyönyörű olasz városrészek keretében művészi játékkal előadott dráma lesz a Lévai Apolló mozgószínház vasárnapi műsorának fénypontja. A változatos gazdag műsor, melyet más helyen közlünk, a legújabb tanulságos és humoros filmekből van összeállítva, így vonzó érdekességű lesz ez az előadás.

— **A termés bealásó.** A földmivélsügyi miniszterhez a gazdasági tudósítoktól és a gazdasági felügyelőktől, a szőlőre vonatkozólag pedig a szőlészeti és borászati ker.

Szacsay Imre, a Nemzeti színház tagja, és Nagy Endre a Modern Kabaré tulajdonosa Mind a ketten ott hagyták azt a pályát, amelyen annyi dicsőséget arattak és épen ezzel a visszavanulással szereztek meg maguknak az örök hírnevet.

És meg kell emlékeznünk végül a két legkedvesebb halhatatlanról azok közül, akik ezt már életükben elérték. Ez a kettő Németh Jóska, a kedvelt komikus, és a mindig fiatal Blaháné, akikről művészkörökben egy igen kedves jelenet mesélnek most el.

Németh Jóska e hét egyik délelőttjén találkozott az Erzsébet-köruton Blahánéval, aki tudvalóleg már teljesen egészséges, sőt ma este már fel is lép a Nemzeti színházban.

— **Adj Isten, Jóskám,** — mondotta Blaháné; — száz esztendeje, hogy nem láttalak.

— **Lehet,** — feleli rá Németh Jóska, — de azt a száz esztendőt csak én érzen, te bizony nem! Már igazán öregedhetnél a kedvemért vagy két esztendőt, mert amilyen örökifju vagy, nemsokára ugy szólítasz majd, hogy „öregapám.”

Hát ilyen kedvességeket mondtak egymásnak, s természetesen Blaháné végül is megkérdezte, hogy mi újság?

— **Hogy mi újság?** — mondotta erre

Németh Jóska, — hát hallottad már ezt a viccet?

És ezzel elmondotta a legdivatosabb pesti élcet. Blaháné kacagott, — no és az csak természetes, hogy ez a bűbájós kacagás egy csomó embert vonzott oda.

— **Hát ezt hallottad-e?** — folytatta aztán Németh Jóska — és elmesélt még egy élcet.

Blaháné megint kacagott és megint egy újabb csoporttal szaporodott meg a hallgatóság száma.

A következő élcenél már egész kórus kacagott Blahánéval, s amikorra Németh Jóska egy féltucat élcet mondott el, egész csődület volt a köruton.

Ekkor aztán Blaháné megelégette a fel-tűnést és kezet nyújtott Németh Jóskának.

— **Na, Isten veled, Jóskám,** — mondotta bucsuzásul, — de ha találkozol Móricz Zsigával, meséld el neki, hogy micsoda nagyszerű népszínmű jelenetet játszottunk el mi ketten itt az Erzsébet-köruton... hátha ír hozzá egy darabot!...

felügyelőtől beérkezett jelentések szerint Bars megyében a buza, őszi és tavaszi közepes termést ígér; a zab jót. A szőlő. Balassagyarmati kerület. (Nógrád, Nyitra, Bars, Esztergom és Hont vármegye.) A szőlők állapota általában kielégítő. A hajtások dacára a kissé hűvös időjárásnak elég szépen fejlődnek, s az apríliis fagy nyoma csak itt-ott szembetűnőbb, úgy, hogy semmi esetre sem okozott olyan nagymérvű kárt, mint azt a szőlősgazdák eleinte hitték, s habár egyenes, különösen mélyebben fekvő szőlőkben a fagy okozta kár jelenleg nagyobb is, annak állaga a 30 százalékosot meg nem haladja. Peronospora vagy egyéb növényi és állati betegség még kárt nem tett. Ez idő szerint jó közepes termésre van kilátás.

— A Perecbe fult egy kislány. Bartal János téglagyári munkásnak 9 éves Mária nevű leánya szerdán a Perecbe esett és bele fult a vízbe. Bartalné délben ebédt vitt az urának, ez alatt történt a szerencsétlenség. Bartalné, amikor elment otthonról, megöltötte gyermekeinek, hogy a Perecbe — mely a kertjük alatt folyik — menjenek fürödni, azért az udvarra állított nekik vizet teknőbe. A leány — két bezárt ajtón keresztül valahogy — lekerekült a Perechez, egy meszelőnyéllel kezdte méricskélni a víz mélységét, a nyelet elkapta a sebes víz és a leány bele esett és eltűnt. Öccse kiabálására összeszaladtak a szomszédok, később a rendőrség is megérkezett, keresték a leányt, de nem találták. D. u. valakinek a figyelmességéből elzárta a Perec csatorna vizét s így fél hat órákor sikerült egészen a gényei hű tájékán az apának leánya hulláját kifogni. A hatósági vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a szülőket gondatlanság nem terheli. Ez a csaknem évenként megújuló szerencsétlenség a Perc mentén lakókat kettőzött vizgálatra inti gyermekeikkel szemben.

— A bars megyei gazdasági egyesület közgyűlését f. hó 1-én tartotta meg Verebélyen. Dombay Vilmos elnökével, élénk érdeklődés mellett. Részt vett a gyűlésen Koltz Gyula főispán is, aki tanujelét adta ezzel, hogy a vármegye gazdasági ügyei iránt meleg érdeklődéssel viselkedik. Ott volt továbbá az orsz. községi állatbiztosító szövetkezet vezérigazgatója Pajor Ferenc és alelnöke Zaleszky Jenő, akik az állatbiztosító szövetkezetek praktikus és a gazdákra hasznos célját ismertették meggyőzően. Állategészségügyi szempontból tekintve is nagy jelentőségű a községi állatbiztosító szövetkezetek létesülése, ezután bizonyára gyorsabb tempóban fog haladni vármegyénkben, ahol eddig is már tíz ilyen szövetkezet működik állattenyésztésünk fellendítése érdekében is. *Krajtsák* titkár a Léva megalkult cukorrépatermelők szövetségéről tett jelentést, mely a cukorgyárak kartelljének tulkapásai ellen célozza megvédeni a gazdákat. A titkár bejelentette, hogy a szövetség alapszabályait eddig 34 termelő írta alá, akik 3360 kat. holdat képviselnek, ami vármegyénkben igen tekintélyes terület s ehhez még a kiszagda termelők is csatlakozni fognak. A közgyűlés a szövetkezet elnökévé Dombay Vilmost, helyettes elnökévé pedig Szentiványi Egont választotta meg. A közgyűlés felkérte az elnök-

seget, hogy a nyugatmagyarországi cukorrépatermelők szövetségét egy minél előbb megtartandó közös értekezlet összehívására szólítsa fel, ha pedig e felhívásnak nem volna eredménye, úgy a bars megyei szövetség augusztus elejére hívassék össze. Elhatározta továbbá, hogy Verebély község határának tagosítása érdekében a földm. miniszterhez felírják. A közgyűlés végül elhatározta megkeresni a földm. kormányt az iránt, hogy a jelenlegi cseléd-törvény helyett újat dolgoztasson ki s véleményezés végett küldje meg a gazdasági egyesületeknek.

— A községi jegyzők és segédjegyzők anyagi és közbiz. helyzetének tarthatatlanságát mi sem igazolja jobban, mint az a körülmény, hogy a községek nem kapnak segédjegyzőket. A közigazgatási szaklapban százával keresik a segédjegyzőket, de a kifizető választásokat nem lehet megtartani, mert nincs pályázó, így Bars megyében is üres egy csomó segédjegyzői állás. A törvény 1000 koronában szabja meg a segédjegyzők minimális fizetését. A legtöbb községben ezzel az összeggel szervezték a segédjegyzői állásokat, illetőleg az állam csak ilyen összegre egészíti ki a segédjegyzők fizetését azokban a községekben, amelyekben a segédjegyző fizetésére még 1000 korona sincsen. A segédjegyzőknek pedig érettségi vizsga után egy évig gyakorolkozni kell (amely idő alatt fizetése nincsen), azután a közigazgatási tanfolyamot végzi el, ami után válogathat az ezer koronás állásokban. Ennek tulajdonítható az, hogy a közigazgatási tanfolyamok hallgatóinak száma egyre fogy s egyik tanfolyamot a másik után szünteti meg a belügyminiszter. Hír szerint most a budapesti tanfolyamot szünteti meg. Ha így folynak a dolgok s különösen ha a jegyzők és segédjegyzők helyzetét megfelelően nem rendezik, megérhejük, hogy valamennyi tanfolyamot megszüntetik s ismét a vármegyéknél teszik le szigorlatukat a jegyzőjelöltek.

— Gyilkosság a tancmulatságon. Bajkán vasárnap összeveszték a cigányok, késel támadtak egymásra s az egyiket úgy megszurta, hogy ott rögtön meghalt. Az eset értesülésünk szerint így történt: Tanc volt este a korcsma előtt, ott mulatott Sárközi Lajos válogató cigány is, akit folyton korholt a felesége, hogy egész nap iszik. Sárközi erre egy nagy zsebkést rántott elő s rátámadt feleségére, de véletlenül mást szurt meg, egy Lacsuha Ilona nevű cigánylányt, akinek öccse aztán szintén bele szót a dologba, de Sárközi őt is megszurta. Most a cigánylány szeretője Kovács Jenő, aki eddig táncolt, a verekedők közé ment, Sárközi kezéből kikapta a kést és annak lapockájába, majd nyakcsigolyájába döfte, ez az utóbbi szúrás halálos volt, Sárközi összeesett és rögtön meghalt. Kovács Jenő, a gyilkos cigány másnap reggel önként jelentkezett a lévai járásbírósnál, ahol úgy adta elő az esetet mintha önvédelemből szurta volna le az áldozatot, de persze kiderült a valódi tényállás; Kovácsot kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték. Amint halljuk, Sárközi után nyolc vagy tíz gyerek maradt hátra s falujában sajátják halálát, mert amint mondják, rendes ember volt.

— A nők választójogi világszövetségének Budapesten június 15—20-ig a fővárosi

Vigadóban 27 ország küldötteinek, kormányok, hatóságok és testületek képviselőinek részvételével tartandó kongresszusán — a kulturált, az emberiség boldogulásáért folyó hatalmas munkában — a községek szíves részvételét kéri lapunk utján is az előkészítő bizottság nevében: gróf Teleky Sándorné elnök. A kongresszuson való részvétel díja 10 korona, mely a jelentkezéssel együtt a kongresszusi irodába (VII. István-ut 67.) küldendő.

— A lencsepályázat eredménye, melyet hetek óta szivszorongva lestek, a Képes Hét legújabb számában jelent meg. Az országszerte méltán feltűnést keltett pályázat boldog nyertesait teljes nevükkel és címükkel hozza a Képes Hét e heti száma.

— Pályázat tanítói állásokra. A vallás- és közoktatásügyi miniszter háromszáz, törvényszerű illetményenl egybekötött állami el. isk. tanítói és tanítónői állásra f. hó 15-iki lejáratral pályázatot hirdet. Ezek között van Bajka egy tanítói ref. kántor, Újbányairtvány egy tanítói rk., Zsarnócza egy igazg-tanítói rk., Alsóhámor egy tanítói rk., Fonyókosztolány egy tanítónői rk., Jánoshegy egy tanítónői rk., Pálosnagymező három tanítói, egy tanítónői rk. német, pályázattal.

— Emésztési zavarok csecsemőknél. Hasmenés, hányás, bélhurut stb. mindig csak helytelen táplálás következményei és e rettegett betegségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggódó szülőknek. — Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igazán józón és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, úgy adjon kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet — Próbadobozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien I. Biberstrasse 89.

— Hazai bevásárlási források. A belügyminiszter legújabbán rendelkezett bocsájtott ki az összes törvényhatóságokhoz és városok polgármestereihez, melyben utasítja a városokat és községeket, hogy olyan ipari cikkeket, amelyeket hazánkban is készítenek, nem szabad külföldről beszerezniük. A vármegyek, városok és községek tájékoztatására a napokban egy hasznos szakmunka jelent meg. A hazai, városi és községi szállítók legújabb címára. Ára két korona. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett a Városi és Községi Értesítő kiadóhivatalában Budapest, VIII. Mária Terézia-út 6 szám.

— Az ideai hadgyakorlat elmarad. Az idén eléggé meggyakorlatoztatták szegény katonáinkat. Keserves hét hónapon keresztül gyakorlatoztak és ezért felsőbb rendeletre ez évben nem lesz nagygyakorlat. A nagygyakorlatok helyett fegyvergyakorlatok lesznek, melyek 28 napig fognak tartani.

— Anyakönyvi bejegyzések. *Születések:* Gottfried János Horecsnyi Magdolna: Rudolf. *Házasság:* Pintér István Sinkovics Mária káth. *Halalozás:* Szkladan Lajos 3 éves, vörheny, özv. Huberth Dánielné Nowy Paulina 78 éves, aggkorivégkimerülés, Dohány István 79 éves, aggkorivégkimerülés, Federics János 17 éves, husdaganatok, Kuna Erzsébet 13 hód, tüdőgyulladás, Kohn Gabriella 11 éves, tüdővész, Krkos Mihály 10 hód, tüdőgyulladás, Bartal Mária 9 éves, vízbefulladás.

A cigaretta csak
akkor jó,
ha a papír

RATIO

Fiatal leány,

aki kereskedelmi szaktanfolyamot
végzett, helyben alkalmazást keres.
Cím a kiadóban

390/1913 végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-értelmében ezennel köz-hírre teszi, hogy a lévai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 214/1 számú végzése következtében Dr. Stern Manó bpesti ügyvéd által képviselt Novotny J. cég javára 53 K - f. s. jár. erejű 1913. évi május hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 880 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 214/2 számú végzése folytán 53 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi november hó 1. napjától járó 5 százalék kamatai és eddig összesen felmerült és bíróiag már megállapított költségek erejű Nagysalóban leendő megtartására 1913. évi június hó 7-ik napjának délutáni fél 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet érőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Léván, 1913. évi május 24. napján.
Karácsonyi Pal.
kir. bír. végrehajtó.

A Lévai Apolló Mozgósínház.
Junius hó 8-án este fél 9 órakor
kiváló szép műsor kerül bemutatásra.

Törpe rendőr
komikus.

Saida ellopja Manneken Pisst
természetes.

Stellina a velencei halász leány
megható dráma 2 felvonásban.

Pali horgász
komikus.

Pathé heti ujdonságai
természetes.

A vak koldus leánya
dráma jelenet

Kellemetlen tévedés
komikus.

Délután 4 órakor ifjúsági előadás mérsékelt helyárrakkal.

1878 ótal Mindenütt bevált híres, közkezdvelt minden létező háziasztalt felülmul
A valódi Centifolia - kenőcs

(ezelőtt úgynevezett osodakenőcs) **ereje és hatása:**

Megakadályoz a megszüntet vérméregeszt. Operációkat tesz feleslegessé. Haaznál szoptató nőknél, tejmegindításánál a emlő megkeményedése ellen Orbánc a bármilyen elavult bántalmaknál, sebes és fejtört lábaknál, sebeknél, dagadt lábaknál, csontszűrés, kard-, szuri-, lőt-, vágott-, zuzott sebeknél, ideges testek elirovottáira mint: üveg, székla, por, sorél, tuske stc. mindenféle dagasztásnál, tekelvétel, kinővével, karbunkulusnál, kezpödéseknél, épp így rákái, továbbá léregei vagy rothadásnál, menés által feltört lábaknál, bármely eseti sebnél, eltagyott testrészeknél noszu betegségeknek előforduló felfekvésnekél nyákdaganatoknál, vérkeletésnél, fültyűládnál, valamint kiplás ellen gyermekekénél stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

Két doboznál kisebb rendelés nem lesz szállítva. Széküdes utóvetéll, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében. Két letegy ár 3.60. Nagyobb rendelésnél jelentékeny árendmény. Budapestben kapható: **TÓRÓK JÓZSEF** gyógyszeráránál a a legtoább gyogytárban. Nagyban kapható: **THALMAYER ÉS SEITZ, KÖCHMEISTER UTÓDAI** RA-NOVITS TESTVEREK drogeriában Budapestben. — A noi macs lerakat. ott rendeljünk

MIERRE A. Oraggjal ggygysszerárából PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrun mellett).

mindenütt ismeri egy-
dül valódi balsam 12/2
vagy 6/1 vagy 1 csaldál
uti üveg 5 kor. 60 Ml.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,
Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségemben Fischer Natál házában Grotte céggel szekben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szives számos megbízását kérem, melynek legfontosabb eszközbeszét sürgősen foganatosítom.

Tisztelettel
PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVÁLD fest, tisztít.
KOVÁLD fest, tisztít.

Gyerünk Schulczhoz
levelepapirt vásárolni.

ÓSZI TRÁGYÁZÁS!

THOMASSALAK

A legjobb és legocsóbb foszforsavas műtrágya!
Óvakodjunk a hamisításoktól!
Csak akkor valódi, ha ilyen szákbán van
és eredeti ólomzár van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 49.
Különösen a jelenlegi RENDKIVÜLI OLCSO
ÁRAKRA figyelemztetjük a vásárlókat.

Táncitanítási értesítés!

Léva város és vidéke nagyra-be-
csült közönségének szives tudomá-
sára adom, hogy 1913. június 30-
án a Városi szálló színháztermében
tánckurzust

nyitok.
Beiratkozásokat, előjegyzéseket
sziveségből Schulcz papirkereske-
dése fogad el. Junius 23-ától sze-
mélyesen a terem melletti irodában.
Deák csoport tanítása d. u. 5-7-
ig, felnőttek este 8-10-ig. Min-
den csoportban a legújabb táncok:
az One step és a Two step is ta-
nítatik, azokívül a Boston is.
Láványos (viszga táncok) tanítását
különböztetések!
Családok által összeállított külön csoportok
tanítását elfogadom.
Kérem a n. é. közönséget, hogy a beirat-
kozást lehetőleg a táncitanítás megkezdése
előtt eszközölni sziveskedjék.
Szives pártfogást kér

KREUTZ GYULA

Ó cs. és kir. Fensége Erzsébet főhercegnő
volt tánctanítója, több fővárosi leányiskola
és a Benczés gimn. rendes táncánára.
Fővárosi tanítást Vill. Kemény Zsigmond
u. 12.

Steiner Sándor

órák és ékszerész.

Léva, Városi szálloda épületében.

Dús arany és ékszer raktár.

Mindennemű arany és ezüst ékszerekben, valamint arany, ezüst és nikkell órákban.

Nagy raktár Omega óra különlegességekben.

Ajánlom valódi ezüst és china ezüst dísz tárgyait, ugyancsak ezüst evőeszközeimet.

Szép választék inga órákban.**Használjunk
KABINA-féle!
Viasz****szinszappant**

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsölésnek.

Tisztaságért szavatosság!

Szives tudomására adom a t. közönségnek, hogy szövetraktáromban nagy választék áll rendelkezésére nyári férfiszövetekből.

Egy férfiltönyt

a legfinomabb ANGOL vagy hazai kelmeből ami ezelőtt 80 kor. volt, most 50—55 koronáért állíthatom elő, készpénz fizetés mellett. Kérem tehát a rendkívüli kedvező alkalmat felhasználni és ruha szükségletét ilyen előnyösen nálam beszerezni.

Kiváló tisztelettel
Borcsányi Gyula
férfiszabó.
a nagytözsde mellett.**Modern
butorok.****KÁLMÁN FERENCZ**

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílus szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-koesiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart.
NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKISZT
 a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZ K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DRÓBERIÁBAN
 Próbadohoz ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberste 89
3 szobás lakás

éléskamrával és hozzávaló mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Bővebbet Eötvös-utca 1 szám.

HÁZELADÁS.

A Lévai takaré- és hitelintézet eladja a Dukhon-féle házat, mely — a városból kiemenet jobbra — a Ladányi-utca legutolsó háza. Venni szándékozók forduljanak az intézet igazgatójához.

Megérkeztek tavaszi újdonságok**LINK BERNÁT**ujjonnan megnyílt úri és női divat üzletében
Kálvin Palota (Kosúth Lajos tér)**Női blousok és** kész felső aljak, gyermek mosó és szövet ruhák mosó és Glott kötények nagy választékban, női kötött harisnyák 48 fillértől kezdve, gyermek patent harisnyák 36 fillértől kezdve, legújabb Makrame Costüm gallérok, valamint csipkekelmék és betétek. Összes szabónő kellek kaphatók.nagy választék **Nap és eső ernyőben.**

Kész Pongyolák K. 6-50 fill. feljebb.

Fagylalt, cukorkák,

és dessert sütemények, torták elsőrendűek,

Parfait készítményeim
a legjobbak.

Bartos Henrik czukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Ujjonnan berendezett
puhatelep.

Nagyválaszték

férfi, gyermekruha és férfifelöltők-
ben, ugyszintén női felöltők, leány
és fiu kabátokban

FISCHER NATÁL LÉVA, (Kaziney utca 3.)

3.20 fill. 1 Kg. friss **teavaj**

naponta friss tehéntúró, jégbehűtött aludttej,
édes uradajmi tej,

Prágai sódar, nagy választék elsőrendű
sajtokban, csemegékben és finom cukorkákban

Kiváló tisztelettel

SINGER IZIDOR

Léva — Főtér (a városháza épületében.)

Interurban telefon szám 12.

Jég kapható reggel
6 és 7 óra között

BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Házassulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készílnék, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál
Léva, Básti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Ujdonság!

gázvilágítás csövezeték nélkül
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyasz-
tás, óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és diszitő munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármin Cégvezető; Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnóczán.

HOLZMANN BODOG

Telefon 25.

divatáruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legújabb tavaszi idény újdonságok,

Női felöltők, Costümekek, Pongyolák és Blúzok

Ruha és costum szövetek hozzávaló diszekkel.

Női fehérneműek és egész mennyasszonyi kelengyék.

Legújabb férfi divatcikkek.